

ACCID

Associació
Catalana de
Comptabilitat i
Direcció

VIII Congrés

Barcelona, 6 i 7 de juny de 2019
IQS School of Management

PERSONA CIÈNCIA EMPRESA
UNIVERSITAT RAMON LLULL

L'ENSENYAMENT COMERCIAL DE LA COMPTABILITAT AL PRIMER TERÇ DEL SEGLE XX EL PAPER DE L'ACC

Benito-Mundet, Helena; Miró-Soler, Joan; Portella-Comas, Jaume
helena.benito@udg.edu, jmiros@uao.es, jaume.portella@udg.edu
Universitat de Girona; Universitat Abat Oliba; Universitat de Girona

INTRODUCCIÓ

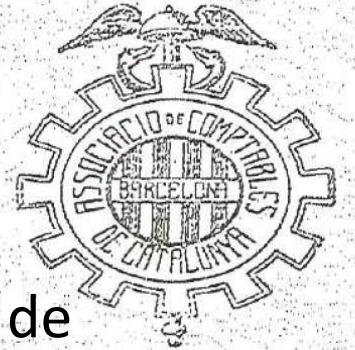
ASSOCIACIÓ CATALANA DE COMPTABLES (1924-1940)

L'associació de caràcter eminentment professional. Organitzava activitats de formació, ressenyes bibliogràfiques, conferències, etc.

Context: ensenyament oficial, ensenyament comercial no reglat, altres.

Interès de la població per la cultura de gestió empresarial.

Augment de la demanda de professionals de la comptabilitat com a conseqüència del creixement de l'activitat industrial, comercial i de serveis a Catalunya

ENSENYAMENT REGLAT: antecedents

Barcelona primera ciutat d'Europa que establí l'ensenyament comercial, promogut per la Junta de Comerç (creada el 1758).

En general, l'ensenyament mercantil com a títol oficial es regula per primer cop el 1850 (RD 11/08/1850): creació de les escoles especials de comerç incorporades als instituts de segon ensenyament.

A partir de 1850, temps d'indefinició: es succeeixen diferents normatives que canvien les titulacions, els plans d'estudis i les institucions responsables d'impartir-les.

ENSENYAMENT REGLAT: en els anys previs a la creació de l'ACC

El RD de 26/08/1922 estableix la carrera mercantil: preparatori (1 any), elemental o pericial (Perit mercantil de 5 anys), mitjà o professional (Professor mercantil de 2 anys), i el superior o d'alts estudis (Intendent mercantil en les seccions de Comercial, Actuarial i Consular, de 2 anys).

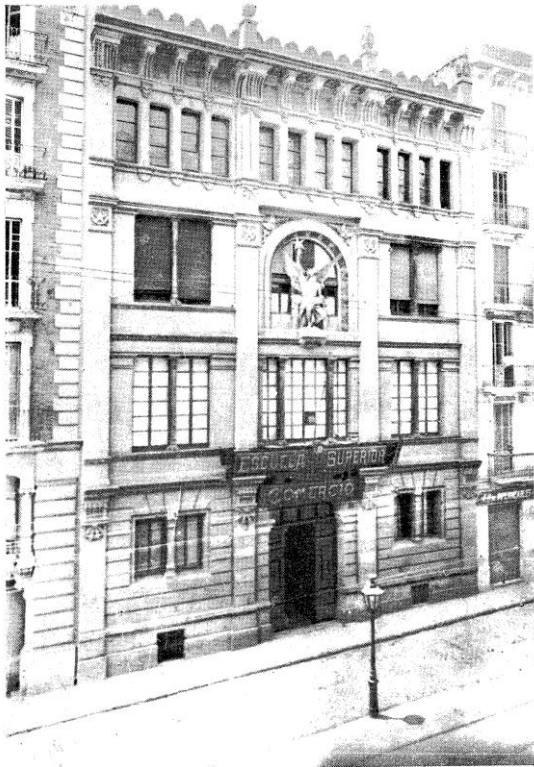
A Barcelona trobem:

L'Escola Superior de Comerç – 1887

Escoles Locals de Comerç – a partir de 1916

Escola d'Alts Estudis Comercials de la Mancomunitat – 1918

ENSENYAMENT REGLAT: Escola de Comerç de Barcelona

Curs 1916-1917: examen d'ingrés 113 persones. Estudiants 173 persones (24 dones) cursant l'ensenyament oficial i 518 persones (41 dones) cursant l'ensenyament no oficial.

Curs 1929-1930: 1.518 estudiants.

Curs 1931-1932: 2.292 estudiants (371 dones).

ENSENYAMENT REGLAT: Escoles d'Alts Estudis Comercials

El 1918 es crea a Barcelona l'Escola d'Alts Estudis Comercials de la Mancomunitat de Catalunya amb un doble objectiu: formar el professorat de les Escoles Locals de Comerç i enfortir l'organització del comerç català.

L'Escola instrueix, entre altres, els corredors de comerç, agents de canvi i borsa, organitzadors i directors de comptabilitat, revisadors comptables, funcionaris de duanes, secretaris d'associacions obreres i patronals i de cooperatives, etc.

Representa el nivell més alt d'ensenyament comercial al nostre país, gràcies a l'excel·lent categoria del seu professorat i la seva direcció. La Dictadura de Primo de Rivera la va suprimir l'any 1924.

ENSENYAMENT PRIVAT EN ORDES RELIGIOSOS

Gairebé totes les institucions religioses que es dedicaven a l'ensenyament, tenien programes de formació de comerç. Alguns exemples:

A Barcelona Jesuïtes, germans de La Salle i Escolapis.

A Girona el Pensionat de la Immaculada Concepció, el Col·legi del Sagrat Cor de Jesús (Germans Maristes), i el Nuevo Colegio Comercial dels Germans de les Escoles Cristianes.

A Tarragona, el Col·legi Josefino. A Valls, el Colegio del Inmaculado Corazón de Maria.

ENSENYAMENT PRIVAT NO RELIGIÓS: CADCI (1903)

Les escoles mercantils del CADCI (1904): dirigides a joves dependents que volguessin ampliar coneixements en matèria mercantil. En 10 anys va formar més de 20.000 alumnes.

El 1933 va crear l'Escola Catalana de Comerç, que tenia l'aspiració de que de les seves aules sortissin “els futurs grans homes de negocis, directors d'empreses, financers...”

Es tractava d'una escola de grau mitjà que coordinava les seves ensenyances amb les institucions comercials docents de grau superior o universitari.

Academia Cots

Plaza de la Constitución. 18 y 19, pral.

ASIGNATURAS	SEÑORES PROFESORES
Aritmética - Algebra - Física Química - Inglés	D. Eduardo López Capitán del Ejército y Profesor de Matemáticas
Geometría - Trigonometría Cálculo superior	D. Manuel Martínez Capitán del Ejército y Profesor de Matemáticas
Dibujo - Topografía	D. Martín López Oficial del Ejército.
Latín - Preceptiva literaria	R. Dr. D. Ramón Espasa Profesor del Seminario
Francés	D. Miguel Cuadrat Ex Profesor de la Eco- le Berlitz
Gramática - Geografía - Histo- ria	D. José Arias Oficial de Correos.
Taquigrafía - Mecanografía Teneduría de libros - Banca y Bolsa - Cálculo mercantil Reforma de letra - Ortografía castellana - Catalán - Corres- pondencia	D.ª Josefina Prado Dactilo estenógrafa
Preparación para ingreso en: Academias Militares, Correos, Hacienda, Generalidad y para Peritos industriales, Peritos mercantiles, Aparejadores	D. Pedro Cumellas Marcet Profesor mercantil
BACHILLERATO, COMERCIO, IDIOMAS	

ENSENYAMENT PRIVAT NO RELIGIÓS: LES ACADÈMIES

Arreu de Catalunya trobem acadèmies que es dedicaven a l'ensenyament del comerç. Les més importants de Barcelona foren: l'Acadèmia Cots (1879), l'Acadèmia PRÁCTICA i l'Acadèmia HISPANO FRANCESA.

Altres exemples: el Palacio de Cultura a l'Hospitalet; l'Acadèmia de Comercio de Francisco Mª Sánchez i Joaquín Amaré a Girona; l'Escola pràctica de Comerç, l'Acadèmia Navarro i l'Acadèmia Ripoll a Tarragona.

FORMACIÓ ORGANITZADA PER L'ACC

Les activitats formatives de l'ACC se centren principalment en l'organització de cursos. Alguns exemples són:

- Dret mercantil i Dret canviari
- Els moderns mètodes de comptabilitat
- Teoria i política monetàries
- Àlgebra i Matemàtiques en la comptabilitat
- Estadística comercial
- Organització d'empreses comercials
- Economia de la indústria i del comerç
- Organització comercial
- Comptabilitat general
- Històries de les doctrines econòmiques

FORMACIÓ ORGANITZADA PER L'ACC

A partir del curs 1930-31, es posa en marxa un pla raonat d'ensenyament a dos nivells, un més elemental i un altre d'avançat. Es programen classes de Català, Castellà, Aritmètica comercial, Comptabilitat, Taquigrafia, Càlcul financer amb nocions d'Àlgebra, Comptabilitat d'empreses, Geografia econòmica, Dret mercantil amb nocions d'economia, Dret fiscal, Francès, Anglès i Alemany.

El 1932 es crea la secció de Peritatge

El curs 1935-36 es posa en marxa una Ampliació d'Estudis Mercantils

ACCID

Associació
Catalana de
Comptabilitat i
Direcció

VIII Congrès

Barcelona, 6 i 7 de juny de 2019
IQS School of Management

PERSONA CIÈNCIA EMPRESA
UNIVERSITAT RAMON LLULL

ACCIÓ PROFESSIONAL SOCIAL
DE L'ASSOCIACIÓ DE COMPTABLES
DE CATALUNYA

C. 566

Curset de Comptabilitat
per als
Consells d'Empresa
i Comitès Obrers de Control

PATROCINAT PER LA CONSELLERIA D'ECONOMIA
DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA

14757

PROGRAMA

L'ACTE INAUGURAL TINDRÀ LLOC EL 15 DE MARÇ DEL 1937

Programa

COMPTABILITAT. Importància de la comptabilitat. Teneduria de llibres. Teoria fonamental del sistema de partida doble. El deutor i el creditor. Disposicions legals amb referència a la comptabilitat. Llibres principals i llibres auxiliars. El llibre Diari i els assentaments d'obertura. El llibre Major i els comptes més importants. Idea general dels llibres d'Inventaris i Balanços i del Copiador de cartes i telegrames. Llibres auxiliars més correntment utilitzats. Operatòria comptable. Redacció d'assentaments. Exemples. Idea general de les operacions comptables comprovatòries. Balanços de sumes i ròssecs. Arqueigs de caixa i comprovació d'existències. Correcció d'errors. Operacions de tancament de llibres. Idea general de l'examen i censura de balanços. Exemples.

PRINCIPIS D'ORGANITZACIÓ D'EMPRESES INDUSTRIALS. Organització d'empreses. Estudi dels Departaments i Seccions. Coordinació necessària de les Seccions i Departaments. Notes respecte a la administració científica d'empreses. Lleugera idea del Taylorisme: avantatges i inconvenients. De la instal·lació de la fàbrica i del taller. Estudi sumari de l'organització d'oficines. Estudi especial de l'organització publicitària. Organització de les seccions de Compres i Vendes. Estudi sumari dels preus de cost.

RUDIMENTS D'ESTADÍSTICA. Lectura de gràfics estadístics. Normes de comparació i d'interpretació. L'estadística en relació al comerç i a la indústria. La seva utilització pràctica.

ECONOMIA. Temes lliures, a elecció dels diversos ponents que seran cridats entre els que figuren enquadrats en les organitzacions socials antifeixistes.

Matrícula gratuïta

Inscripció: Duc de la Victòria, 15 · Telèfon 10393

DIFUSIÓ A TRAVÉS DE LA REVISTA DE L'ACC

Per completar la formació dels seus associats, l'ACC publicava periòdicament la revista *Organització*, on hi podem trobar:

- Articles d'interès per a la professió
- Ressenyes de llibres divulgatius i d'especialització en matèria comptable
- Difusió del contingut d'altres revistes, nacionals i internacionals
- Anuncis i resum de les conferències que organitzava
- Secció tècnica
- Secció jurídica

CONCLUSIONS

- El primer terç del segle XX va ser un període de gran interès pels estudis mercantils en general i pel de la comptabilitat en particular.
- L'ACC complia clarament amb el seu objectiu de ser una associació marcadament professional.
- Destacar l'activitat formativa portada a terme per l'ACC.
- Caldrà continuar endavant amb aquesta recerca.

ACCID

Associació
Catalana de
Comptabilitat i
Direcció

VIII Congrès

Barcelona, 6 i 7 de juny de 2019
IQS School of Management

PERSONA CIÈNCIA EMPRESA
UNIVERSITAT RAMON LLULL

GRÀCIES PER LA VOSTRA ATENCIÓ

